

Marie van de Middelhaai d'r groot Vlèemes en Haorsteegs woordeboek, P

Marie van de Middelhaai zingt al 15 jaar in Vlijmens dialect en is bezig een dialectwoordenboek samen te stellen. Omdat zij is opgevoed door een Haarsteegse moeder en een Vlijmense vader richt zij zich op deze dialecten. Beide dialecten zijn niet uniek, maar hebben net als de andere Langstraatse dialecten dezelfde basis als het Midden-Brabants. Iedere week verschijnt een nieuwe letter met enkele dialectwoorden en iets uit de grammatica.

† = oud (bijna) vergeten woord   * = nieuw woord van jonge generatie
[ ] = fonetisch schrift   H = Haarsteeg   V = Vlijmen

petàòzie [pətəzi] (de, dieje) van Franse *potage* (= soep) = stampot
Krulpetàòzie. = Boerenkoolstampot.

péúling [pø:ləŋ] (de, 'ne) = peluw, tweepersoonskussen, dat vroeger vaak gebruikt werd, niet alleen als hoofdkussen maar ook als kussen op het voeteneinde van het bed voor lekkere warme voeten.

pieliën [pilijə]

1. kieskeurig eten. *Hij zit te pieliën mee z'n éten.* = *Hij zit kieskeurig te eten.* syn: **pit-sen**
2. priegelen. *Wè zitte daar te pieliën?* = *Wat zit je daar te priegelen?*

poeierseclaode [pujərsəklo:də] (de, dieje) = cacao

péút [pø:t] (de, 'ne)

1. oog van een aardappel
2. ingebakken puntje in aardewerk

'n Misbakken kumke, ammel van die zwarte péúten d'r in, dè von ik toch zón vúil ding, war. En ik kréég 't wèr! Nou, ik haj 't léégedronken. Ik zeg tégen Jaanse: Hoe duur zèn die kumkes èègelek tégewóreg? Ja, darteg centen. En ik vat 't (geld) en ik zì: Hier, kópt van mèèn mer 'n nei en ik naaide dè op de grond kepot! = 'n Misbakken kopje, met allemaal van die zwarte ingebakken puntjes erin, dat vond ik toch zo'n vies kopje, hè. En ik kreeg het weer! Nu, ik had het leeggedronken, ik zeg tegen Jans: Hoe duur zijn zulke kopjes eigenlijk tegenwoordig? Ja, dertig cent. En ik pak het (geld) en ik zei: Hier, koop van mij maar een nieuw en ik gooide het op de grond kapot!

3. gierigaard. syn: **benaauwde, hardzak, krintekakker, péém, púút**

Grammatica: reeks mannelijke woorden

Ieder woord in een reeks mannelijke woorden is afhankelijk van de beginletter van het erop volgende woord. Hoe lang de reeks woorden ook is, als de beginletter van het daaropvolgende woord een klinker is, een *b*, *d* of *h* is, krijgt het woord een *-n* erachter toegevoegd, in alle andere gevallen niet. Bijv. *dieje rooie gróòte stóél* (geen extra - *n*) en *hummen aokeligen brúinen hond* (allemaal extra - *n*). Over het algemeen bevatten dergelijke reeksen afwisselend woorden die wel of geen extra -*n* krijgen, bijv: *'ne gróòten bréjen blauwe stinkenden brommert*. Dialectsprekers doen dit automatisch goed. Voor de niet-dialectsprekers is het een kwestie van zich de regel (mannelijk woord met klinker, *b*, *d* of *h*) eigen maken. Succes daarmee! ☺

'ne Péúling
(Foto: Rini Wouters)

